

BILJNA VRSTA: PŠENICA

TEMA: PREPORUKA O ZAŠTITI USEVA PŠENICE OD PROUZROKOVAČA BOLESTI

NA PODRUČJU VOJVODINE USEVI PŠENICE SE NALAZE U FAZI OD KRAJA BOKORENJA DO PRVOG KOLENCA.

NA USEVIMA SA PŠENICOM JE U VIZUELNIM PREGLEDIMA KONSTATOVAN VISOK NIVO PRISUSTVA SIMPTOMA BILJNIH BOLESTI. JEDAN OD RAZLOGA ZA TO SU POVOLJNI USLOVI ZA RAZVOJ PATOGENA KOJI SU VLADALI OD NIKANJA USEVA PŠENICE PA TOKOM ČITAVE JESENI I ZIME. NOVEMBAR I DECEMBAR PROŠLE GODINE KAO I JANUAR I FEBRUAR OVE GODINE SU OBELEŽILE TEMPERATURE IZNAD PROSEČNIH VREDNOSTI ZA TO DOBA GODINE, A PALO JE I VIŠE PADAVINA OD PROSEKA.

NAJVEĆI PROCENAT BILJAKA SA SIMPTOMIMA BOLESTI SE KONSTATUJE U USEVIMA IZ NAJRANIJIH ROKOVA SETVE, A PORED DATUMA SETVE ZNAČAJAN UTICAJ NA TRENUTNO ZDRAVSTVENO STANJE IMA I GUSTINA BILJNOG SKLOPA, SORTIMENT, MINERALNA ISHRANA, PLODORED I DRUGI FAKTORI.

TRENUTNO SE U USEVIMA PŠENICE MOŽE UOČITI PRISUSTVO SIMPTOMA:

- SIVE PEGAVOSTI LISTA PŠENICE
- PEPELNICE ŽITA
- LISNE RĐE I
- ŽUTE LISNE RĐE.

SIMPTOMI SIVE PEGAVOSTI LISTA PŠENICE SE MOGU UOČITI NA GOTOVO SVAKOJ PARCELI, A U NAJZARAŽENIJIM USEVIMA PROCENAT BILJAKA SA SIMPTOMIMA SE KREĆE I DO 100.

SIMPTOMI PEPELNICE SU TAKOĐE U ZNAČAJNOJ MERI PRISUTNI U USEVIMA, POGOTOVO U ONIM SA GUŠĆIM SKLOPOM, A PROCENAT ZARAŽENIH BILJAKA SE KREĆE OD 10 DO 60.

ONO ŠTO POSEBNO ZABRINJAVA JE DALEKO VIŠI PROCENAT BILJAKA SA SIMPTOMIMA RĐE U ODNOSU NA PRETHODNU GODINU. PRISUTNI SU SIMPTOMI I LISNE RĐE I ŽUTE LISNE RĐE. PROCENAT ZARAŽENIH BILJAKA DOSTA VARIRA, ALI SU U NAJZARAŽENIJIM USEVIMA ONI PRISUTNI NA DO ČAK 60% BILJAKA.

PREPORUKA: SVIM PROIZVOĐAČIMA PŠENICE SE PREPORUČUJE OBILAZAK USEVA I PREGLED NA PRISUSTVO SIMPTOMA BOLESTI. S OZIROM NA TRENUTNO STANJE KOJE UKAZUJE NA IZUZETNO VISOK NIVO ZARAŽENOSTI BILJNIH BOLESTIMA, PO STABILIZACIJI VREMENSKIH PRILIKA, ČIM SE OMOGUĆI ULAZAK MEHANIZACIJE NA PARCELE I TEMPERATURE DOVOLJNO PORASTU KAKO BI EFIKASNOST FUNGICIDA BILA NA ZADOVOLJAVAJUĆEM NIVOU, PREPORUČUJE SE PRIMENA FUNGICIDA. ZAŠTITA OD BOLESTI LISTA U FAZAMA VLATANJA JE VAŽNA KAKO BI SE SAČUVALA LISNA MASA I OBEZBEDILO NEOMETANO ODVIJANJE FIZIOLOŠKIH PROCESA U BILJCI ŠTO JE NEOPHODNO ZA POSTIZANJE VISOKIH PRINOSA. PREPORUKA JE DA SE ZA PRVI TRETMAN ZAŠTITA SPROVEDE SA FUNGICIDIMA KOJI U SEBI IMAJU DVE AKTIVNE MATERIJE, JEDNU NA BAZI STOBILURINA I JEDNU NA BAZI TRIAZOLA. NEKI OD REGISTROVANIH FUNGICIDA SU PRIKAZANI U TABELI:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJAS	DOZA
ELATUS ERA	BENZOVINDIPLUFIR+PROTIKONAZOL	0,5-1 L/HA
AMISTAR PRIME PACK	AZOKSISTROBIN+FENPROPIDIN	0,75 L/HA + 0,45L/HA
AMISTAR EXTRA	AZOKSISTROBIN + CIPROKONAZOL	0,5 – 0,75 L/HA
TEATAR PLUS	AZOKSISTROBIN + DIFENOKONAZOL	0,6 – 1 L/HA
ANTRE PLUS	TEBUKONAZOL + TIOFANAT METIL	1,5 L/HA
ZANTARA	TEBUKONAZOL + BIKSAFEN	1-1,25 L/HA

DUETT TURBO	REVYSOL + KRESOKSIM-METIL	0,6-1 L/HA
REVICARE	REVYSOL + PIRAKLOSTROBIN	0,75-1 L/HA
CUSTODIA	TEBUKONAZO L+ AZOKSISTROBIN	0,8 L/HA
MIRADOR FORTE	TEBUKONAZOL+AZOKSISTROBIN	1,5-2 L/HA
PRIAXOR	XEMIUM+PIRAKLOSTROBIN	0,75-1 L/HA
FALCON FORTE	SPIROKSAMIN+TEBUKONAZOL+PROTIOKONAZOL	0,7 – 1 L/HA
UNIFY	PIRAKLOSTROBIN+PROTIOKONAZOL	0,8 – 1 L/HA
ASCRA XPRO	BIKSAFEN+FLUOPIRAM+PROTIOKONAZOL	0,9 – 1,2 L/HA
SPHERE	TRIFLOKSISTROBIN+CIPROKONAZOL	0,5 L/HA

HEMIJSKE MERE ZAŠTITE TREBA SPROVESTI KADA TEMPERATURE VAZDUHA DOSTIGNU 15°C ZBOG EFIKASNIJEG DELOVANJA FUNGICIDA.

DETALJNIJE INFORMACIJE O ŠTETNIM ORGANIZMIMA I MERAMA NJIHOVE KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA PORTALU PROGNOZNO-IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZA ZAŠTITU BILJA AP VOJVODINE.

SLIKA 1. SIMPTOMI SIVE PEGAVOSTI LISTA PŠENICE

SLIKA 2. SIMPTOMI SIVE PEGAVOSTI LISTA PŠENICE

SLIKA 3. SIMPTOMI LISNE RDE

SLIKA 4. SIMPTOMI LISNE RÐE

SLIKA 5. SIMPTOMI ÐUTE LISNE RÐE I LISNE RÐE

SLIKA 6. SIMPTOMI PEPELNICE ŽITA

SLIKA 7. SIMPTOMI PEPELNICE ŽITA